

tua, ubi Derefa Pudof. post num. 5. versiculo de interrogat. vero, Joannes Andr. numero 7. Bald. numero 11. Bella. num. 2. in prima quest. Butr. post numerum 6. Imbola n. 3. in fin. Anchar. n. 4. Abb. n. 2. Veltius in pract. l. 6. c. 2. rubr. de testim. & eorum inductione, num. 53. Prac. Corra. rubr. de interrogatio. numero 1. & numero 3. Luca Prat. in pract. capitul. lib. 2. c. 5. num. 16. Gail. observatione 95. num. 6. l. 1. Virg. Boccac. in tractatu de literis rem. c. 63. sub num. 35. ubi testatur de stylo nunquam parti producenti testes solere dari copiam interrogatoriorum, sive continet exceptiones contra testes, & eorum dicta, sive etiam intentionem dantis interrogatoria. Et ideo si iudex vellet dare hanc interrogatoriorum copiam parti producenti, licet poterit pars dans interrogatoria ab eo appellare; idem tenet Abb. d. cap. per tuas, numero 2. & ibi addentes tenet A. in verbo interrogatoriorum, & Felin. num. 3. quos referens sequitur Prosperus Farinacius in tractatu de testibus, questione 73. sub numero 19. ubi late de hac materia per totam quaestionem.

145 Quibus finitimum est, quod si iudex in causa civili denegaverit remissoriales, ad examinandos testes, poterit pars à tali remissoriae denegatione appellare; secundum veriore opinionem, ut Prævenien. post Afflictum, quem allegat decisio 74. n. 1. ad medium Severol. de remissio. cap. 18. numero 3. in fin. ubi quod si sine iusta causa denegaverit remissoriales illas petenti, succurritur remedio appellationis, & restitutionis in integrum, & idem dicit in cap. 1. num. 3. in fin. & cap. 22. num. 3. & sequenti, Farin. in tractatu de testibus, quest. 77. num. 4. & Gratianus discepta forensi. tom. 1. cap. 199. num. 2. E converso autem, à concessione remissoriae, 146 quam pars pretendit non esse concedendam, ab isto decreto non dari appellationem in civilibus, testantur Severol. in tractatu de remissoriales c. 12. n. 3. Prosper. Farin. ubi proxime, sub d. n. 4. Gratia. d. c. 199. n. 3. qui quidem omnes affirmant in criminalibus admitti appellationem ab huiusmodi decreto concessa remissoriae, in casu quo pars minimè concedendam pretendit, Montife. in tractatu de testibus, in verb. examinatio testium an delegabilis in civilibus, columna 3. num. 3. qui omnes affirmant appellationem non esse recipiendam à decreto concedendae remissoriae in his casibus, quibus potest, vel debet per iudicem concedi, ut secus sit à decreto concedente remissoriales casibus, quibus non possunt remissoriales concedi, ut tunc licita sit, & legitima appellatio.

148 Casus autem, quibus potest iudex, vel non, concedere remissoriales ad examinandos testes extra locum iudicii, copiose, & exactissime legi possunt apud Felin. num. 3. & alios in c. cum causam, de testibus, Doctores in l. si quis testium, eodem titulo, Menoch. de recuper. poss. rem. 15. q. 26. n. 336. usque ad n. 363. & latius apud eundem Men. in tract. de arbitrio, in addit. ad casum. 250. num. 1. usque ad n. 28. bene etiam Gratia. in disceptatio. forensi. c. 199. per totum. Severol. in proprio tractatu de remissio. Virgin. Bocc. de literis remissoriales, late, & optime etiam Farinac. de opposit. contra dicta testim. quest. 77. à num. 1. usque ad numerum 174. apud quos late, quando in civilibus, aut criminalibus dicta sit remissoria concedenda.

Insuper vim fieri asseverandum est, quoties iudex non desert appellatiõem interjectam ab admissione, vel rejectione testium: an tales testes admittendi sint, vel non admittendi: nam licet adhuc sit interlocutoria iuxta gl. in l. post sententiam, Cod. de sententiis & interlocutionibus, & ibi Bald. & Salicet. idem Bald. in margarita, q. 89. vers. sententia, & idem in l. 1. colum. 3. Cod. de ordine iudiciorum, & iterum conf. 332. tria pronuntiantur, in 4. volum. Angel. in leg. arbitrio. columna fin. ff. qui satisfacere cogantur, authentica si testes productos, §. si verò dicantur, §. 1 de testamento, nihilominus ab ea interlocutoria licita

est appellatio, tanquam à gravamine irreparabili: ita consiluit Corneus consil. 35. circa primum, in princ. vol. 1. Rebuffos in 3. tomo, tit. de sententiis execut. art. 10. gloss. l. n. 7. & per Bald. in leg. post sentent. 9. in fin. n. 4. vers. pone ergo quod appellat. Cod. de sentent. & interlocutio. & per Bernard. Diaz, Dueñas, & Menochium tenet Gratianus in disceptatio forensi. cap. 77. sub n. 13. & cap. 64. sub n. 15. Angel. consilio 46. statuto civitatis, in fin. Ozafcus decisio. Pedemon. 25. numero 14. versiculo contrarium tamen, Ausferius ad Capell. Tholo. decis. fin. versiculo idem si iudex, num. 8. affirmantes omnes, ab injusta rejectione testium admittendorum licitam esse appellationem.

Quod etiam procedit in his causis in quibus appellatio prohibita est à diffinitiva, quia etiam in his, ab huiusmodi injusta rejectione, vel admissione testium procedit appellatio, tenet Corneus conf. 35. lib. 1. quem refert, & sequitur Petrus Dueñas regula 52. fall. 9. idem tenet Bartholom. Socinus in regula 22. post Bald. l. per hanc, C. de temporibus appellationum, & per notata in cap. interposita, de appellat. Gravatus in additionibus ad praxim Vestrii, cap. 10. n. 6. l. 3. versiculo rursus, & per Bald. Duennam, & alios tenet Petr. Surd. decis. 37. n. 18. d. c. 77. n. 10. & 11. tom. 1.

Et quemadmodum iudiciale, in omnibus casibus loquendo, licita est appellatio ab interlocutoria, quia iudex admittit testes post lapsum termini probatorii, vel testes inhabiles, quia ejus gravamen non potest reparari, ut probant Bartol. in leg. 2. n. 2. ff. de appellat. recipiend. Bald. in l. 2. n. 19. Cod. de Episcop. audien. Bellam. in cap. super eo, num. 23. de appellat. Pacianus in tractatu de probat. lib. 1. cap. 58. num. 42. in fin. & sub num. 147. & quod appellatio licita sit à iudice admittente testes, & probationes, late pertractat videndus Mascar. de probatio. 2. tomo, verbo probatio, conclus. 1230. num. 5. & per totam.

Ita in casibus possessionis, aliis in quibus non admittitur appellatio, tamen ab admissione testium inhabilium, vel post terminum probatorium licita reputatur, ut tenet Bald. leg. post sentent. num. 7. & 8. versiculo pone ergo, Cod. de sententiis, & interlocutio. Ausferius ad Capellam Tholo. decisio fin. num. 3. Ozafcus decis. 25. mortuo intestato, sub num. 14. versiculo contrarium, Veltius in praxi, l. 7. cap. 3. num. 8. versiculo & quamvis Cesar. Contar. in Lunica, lim. 5. sub num. 13. Cod. si momentanea possessio, & post haec videtur Sigismund. Scacia tractatu de appellat. quest. 17. lim. 6. principali memb. 6. num. 41. fol. 83.

Rursus ex eodem fonte fluit, ut Senatus utique declarabit, omnino deferendum esse appellatiõem emissa ab aliquo ex litigantibus, ex eo quod iudex immerito non admisit exceptiones, & repulsas contra testium personas, & etiam tales repulsas essent generales, maxime si essent inimicitiae, cum debuissent admitti, Paulus Castrensis. conf. 325. num. 2. lib. 1. quem referens sequitur Cardin. Tuschus d. tom. 1. litera A, concl. 359. n. 12. ex ratione eadem, quam superiori casui adaptavi considerato eodem praedictio.

Similiter, & eodem modo judicandum est in publicatione attestatorum, quae licet interlocutoria sit, ex Bald. in l. publicato, quest. 5. Cod. de testam. & authentica sed si quis, C. de testibus, colum. penult. Rebuff. in prefatione ad l. quod iussit, n. 91. ff. de re iudicata, tamen quoniam, ut aliqui; publicationem processus de substantialibus processibus, & sic ejus, & testium requirit, adeo ut si iudex eam non fecerit, ad ulterioraque procedat, sententia secundum ipsos non valeret, ut voluit Host. in Summa, de sent. §. qualiter, col. 3. verbo duodecimus, & est gl. quae dicitur singularis in c. fin. in verbo iudicium, de hereticis, lib. 6. quam in proposito singularem vocat Alexandr. in l. dicitur, col. 1. de re iud. quod examinatum latius Vantius in tractatu de nullitate sententiarum ex defectu

158 defectu processus, n. 4. ab hoc tamen nostro proposito nemo deviare audeat, ut à denegata publicatione recte possit appellari, qua pendente, sententiam prolatam nullam reputari; secus autem si non appellaverit pars, ex eo, quia processus respectu iudicis, semper dicitur publicatus, & respectu partium publicatio dicitur de ordine iustitiae non de ordine substantiali iudicii, ut est celebre dictum Innocentii in c. cum I. & A. de re iud. quem DD. ibi communiter sequuntur, & Immola in d. l. dicitur, idem tenet Abb. in cap. cum dilecti, de sine instr. & Bart. in l. prolatam, c. de sententiis, Bal. in c. 1. col. 3. ff. de investit. inter dominum, & vassallum, & late per duas columnas ponit Felin. in d. c. cum I. & A. & Angel. in d. l. prolatam, Lanfranc. in clement. saepe, super verbo defensionis, num. 15. de verborum signifi. & tenet Guido Papae quest. Delph. 36. queritur, & quest. 369. quae sunt in fin. Capicium decis. 1. col. 9. volum. 2. incipit, quod dictum. Alex. consil. 120. viso processu, n. 7. lib. 7. Casthado. decis. 6. n. 2. de appellat. optime Anchara : conf. 53. commissio publicationis, ubi dicit, sic practicaesse, & quod non viriatur sententia (testibus non publicatis) nisi à non publicatione fuerit appellatur; nam si denegato, & interlocutio tacita vel expressa sit, appeller pars ab ea, argumento cap. ex parte de appell. l. 1. Cod. si saepe integr. rest. post ibi, appellare debuistis, si sententia vobis displicebat, & probat Bart. in leg. à precedente, Cod. de dilatio, cui omnino iudex tenetur deferre, aliis in Senatu violentiam fecisse merito declarabitur, quod indubitanter iuris est. Et eodem modo licet admittenda est appellatio à denegatione copiae processus publicati, ut probatur expressè in leg. 3. tit. 18. lib. 4. recopil. ibi, y el juz. gador, que se a tenudo de orogar el alcada, &c.) & ibi glossa, Marquest. de commissio. 1. part. cap. 12. num. 56. ubi denegata publicatione testium examinatorum.

162 Et huic illud etiam convenit, ut à receptione testium, & probationum facta post conclusionem in causa; appellatiõem emissa omnino deferendum. Etenim, testibus post publicationem receptis, parte non opponente licet valeat, ita ut non sit ipso iure nulla, & consensus partis, idem operatur tacitus, quod expressus, secundum Hostiensem in cap. fraternitatis, n. 5. de testibus, ratione, & Doctores allegati per Aretinum ibidem, nu. 38. vers. sed queritur iuncto nu. 29. Marian. Socin. num. 188. tamen si contra hanc receptionem pars opponat, & si nihilominus testes admittantur, appellaverit, appellatio admittenda est, docet Marian. Socin. d. n. 188. Felin. in eodem cap. fraternitatis, num. 6. Parisius n. 54. usque ad nu. 61. in d. cap. fraternitatis, ubi late comprobatur. Immola in clement. 2. num. 8. post medium. vers. item intellige Bonifac. num. 9. & nu. 141. versiculo futurum tamen, Crotus in tractatu de testibus, post n. 263. & sequenti, ubi quod ita tenent communiter Doctores, & quinque fundamentis hanc probat opinionem Ant. Gabr. tit. de testibus, conclus. 21. num. 74. versiculo contrarium tamen, iuncto vers. sed tenendo primum, Alex. Stat. in pract. iudic. c. 18. n. 38. versul. & quo etiam, Montizellus in repertorio testium, rubr. testes prod. public. attestat. fol. 111. columna 2. versiculo 4. Prosperus Farinacius in tractatu de testibus, quest. 25. num. 182. qui nullam esse huiusmodi testium receptionem, ipso iure, etiam parte non opponente.

165 An autem à juramento in litem, vel ejus delatione, de quo in titulo ff. & Cod. de in litem iuran. (de cuius qualitate, & quid ad idem requiratur, & quando procedat, & deferatur, vide Maranta in suo Speculo, 6. part. a. 2. part. §. monus actus, titulo de juramento, fol. 466. n. 16.) liceat nunquid appellare, in quarto articulo Doctores admodum confusè loquuntur, partem affirmativam favet text. in l. Creditor, §. iustus à iudice, ibi, respondi nihil proponi, cui denegandum esset appellandi auxiliium.) ff. de appellatio. cuius minimè Doctores men-

tionem fecere, Bart. obscuram distinctionem attribuit, in leg. in actionibus, num. 26. ff. de in litem iuran. ex quo Jas. ibi deducit num. 47. quod ab hoc juramento in litem non licet appellare ante sententiam, post autem eam latam, bene, cujus B. doctrinam sequuntur Salicet. & Moderni, ibi, Innocentius in cap. fin. quod metus causa, & ibi Antonius de But. in ultim. colum. & Joannes de Immola in 8. & 9. colum. & hoc est de iure civili ut bene advertit Jas. ibi, non verò de iure Canonico, quia hoc iure licebat appellare à quocunque gravamine.

Contrarium tamen, ut à delatione iuramenti in litem liceat appellare, quia desertur iuramentum à parte parti auctoritate legis, quia est interlocutoria lata virtute iuramenti necessarii, tenet Ruginellus in tractatu de appell. §. 2. c. 3. n. 22. Gregor. Tholo. in tractatu de appell. lib. 2. cap. 13. n. 3. vers. quando verò, Sigismund. Scacia tract. de appell. q. 17. limit. 34. n. 7. & 8. Menoch. consil. 217. existimaverim, sub n. 25. lib. 3. Seraph. tract. de privil. juram. privileg. 102. n. 5. limit. 4. Minling. centuria. 1. observatione 39. Lancelot. de attent. 2. part. c. 12. limit. 50. n. 190. Gonzalez ad reg. 8. Cancell. gloss. 9. in annotat. n. 195. Barbosa in remissio. ad Concilium, sess. 24. de reformatione, cap. 20. sub n. 6. qui etiam probant, pariter à sententia diffinitiva lata super iuramento in litem facto, licitam esse appellationem, in quo dubium non est, quò casu loquitur textus in d. l. creditor. §. iustus à iudice.

Quid autem erit dicendum à delatione iuramenti praestiti à reo, vel ab actore mutuo eorum consensu, scilicet, altero eorum deferente, qui à tali delatione acceptata, aut à sententia super ea lata voluerit appellare, in quo breviter dicendum erit, in neutro casu audiendum esse, l. non erit quam a, §. dato, ff. de iure iurand. §. l. generaliter, 12. §. sed iurament. & ibi Doctores Co. de rebus creditis, ibi: Quis enim ferendus est, ad appellatiõem veniens auxiliium in his, quae ipse procuravit, & paulò post, in §. sibi autem, ibi: Cum nimis crudele est parti quae hoc detulit, propter hoc ipsum, quòd iudex ejus petitionem secutus est, superesse pro-vocationem.) Maranta in Speculo, parte 6. actu 2. princip. in verb. & quandoque appellatur, limit. 26. n. 332. fol. 507. Ruginellus in tract. de appellat. §. 2. cap. 3. in verbo juramentum n. 512. & sequentibus. Scacia de appellat. qu. 17. limit. 34. n. 1. Menochius consil. 217. existimaverim, sub n. 7. & sequentibus, & n. 21. & sequentibus, lib. 3. Seraph. tract. de privilegiis juram. privilegio 102. à n. 1. & in terminis huius doctrinae, quando juramentum est omnino voluntarium, procedunt ea quae dicit Ozafcus decisio 61. actor. iuramentum, in principio, & n. 1. & sequentibus, usque ad numerum quintum. Generaliter enim verum est, ut ab eo, quod quis procuravit fieri, non possit appellari, ex d. §. sibi autem, docent Speculator tit. de appellat. §. in questionibus, n. 23. lib. 2. fol. 186. Nicell. tract. de concor. gloss. concor. 6. fol. 63. n. 104. & n. 195. Gregor. Tholo. tract. de appell. lib. 2. cap. 27. n. 1. Ruginell. tract. de appellat. §. 2. cap. 3. n. 394. in verbo factum, Scacia eod. tractat. quest. 17. limit. 39. num. 1. fol. 492. & ceteri Doctores modo citati.

Quae quidem doctrina ex identitate rationis locum habet in relatione iuramenti, & sententia diffinitiva, super ea lata, ut pariter neutro casu admittatur appellatio, quod tunc procedit, quando actor desert iuramentum reo, & reus recusat, & ipsam iuramentum actori refert, quia à tali delatione, ut dictum est, appellare non potest, teste, Maranta in suo Speculo, 6. part. a. 2. princip. in verbo, & quandoque appellatur, limit. 26. n. 332. fol. 507. & sequitur Scacia ubi proxime, d. limit. 44. n. 3. per totum, licet contrarium tenuerit Seraph. ubi supra, limit. 3. num. 14. quem merito ipse reprobatur & conductum quae Ruginell. in tractatu de appell. §. 2. c. 3. nu. 14. versus finem, Menochius ubi supra, sub n. 19.

168 Hæc tamen conclusio limitanda est, ut non procedat, quando is, cui defertur iuramentum, allegat rationabiles causas, & exceptiones, quare non teneatur jurare, ne referre, quibus relectis, si nihilominus iudex præcipit jurare, vel referri, poterit appellari ab illo præcepto, & à rejectione exceptionum, *l. generaliter, §. sed juramento, versiculo ipse autem, C. de rebus creditis, Menoch. d. tractat. de appellat. §. 9. gloss. 2. sub n. 42. versiculo appellari. Scacia ubi proximè, sub n. 3. versic. accedat, quod is, & n. 5.* ubi pro fundamento adduci, quod licet quis non possit appellare ab aliquo actu, tamen si alleget exceptiones legitimas, ne deveniatur ad illum actum, potest appellare, de quibus rationibus, & legitimis exceptionibus, ac etiam excusationibus, videre poteris Marantam locis citatis, nonnullas alias limitationes videbis per Scaciam ubi supra.

169 Ab ipsius tamen delationis iuramenti negatione, poterit licite appellari, ut scilicet quando aliqua pars putat sibi centum deberi, quæ petit, & simul adversario iudex deferat iuramentum, an hoc sibi debere verum sit, quod iudex deferre negaverit, & recusaverit, iustum gravamen est, aptumque ad appellandum, nam cum hoc iuramentum sit inductum, & directum ad probationem rei dubiæ, ut expressè probatur in *d. l. generaliter, in prin.* ibi: Necessitate itaque rerum coacti, & probationibus pinguibus subvenientes, ad huiusmodi venimus sanctionem, &c. (*l. in bone fidei, ubi: Inopia probationum, per iudicem iurejurando causa cognita res decidi oportet.*) *Cod. eodem titulo, de rebus credi.* cum aliis, à iudice namque negante probationemmittere, vel testes, licitum est appellare, ut tenent Antonius, Dominicus, Feli. & alii in cap. *Ecclesia sanctæ Mariæ, de constitutionibus, per text. in l. argentarios, §. cum autem, versiculo si non probaverit, ff. de edendo, l. posthumus, §. si quis ex his, ff. de inofficiosa testam. cum aliis decis. Neapolita. 47. incipit fuerunt late. Philipp. Franchus exactè in c. dilecto, quest. 65. de appell. Capicijus decis. 1. colum. 9. & ex Vantio, & aliis conclusivus supra, quia aliàs impidiretur examen processus: ut in appellatione à negata tortura dicunt Bald. & Sali. & alii, in *l. ante sententia, n. 2. C. quorum appellat. non recipi.**

170 Aliud autem erit dicendum de juramento calumniæ, quia ab ejus delatione à neutra parte appellari potest, nec ejus appellationi deferendum, ex iis, quæ tradunt Doctores in rubrica, *Cod. quorum appell. non recipi.* præsertim Salicetus ibi, *num. 2.* ubi etiam, an à diffinitiva appellari posset, dubitatur, de quo alibi videmus, faciunt etiam ea, quæ Maranta concessit in *6. part. r. actu, à princ. fol. 423.* & Vantius de nullitate sententiarum, *titulo ex defectu processus, n. 29. fol. mibi 633.*

171 Simul etiam, & obiter notabis, vim nullatenus committi posse per iudicem Ecclesiasticum, si non detulerit appellationi emissæ à mandato de recognoscenda scriptura, an jurans, vel alius de ejus mandato subscripserit eam, quia est sententia interlocutoria mere Bald. *conf. 335. mandato in scriptis, lib. 4. late per Avendanum de exequend. 2. mand. 2. part. c. 30. n. 2.* videndus Gutierrez *quest. civili, lib. 1. quest. 124. nu. 6. pag. 226.* idem etiam probat in terminis Borgnini. Cavalca. *decisione 27. n. 56. part. 2.* ubi alios citat, vide *n. 177.*

172 At verò si appelletur ab intricatione processus, & à præposteratione ordinis judicialis, tunc ab hac intricatione, & præposteratione appellationi emissæ deferendum Senatus jubebit, cum jure legitima reputetur, tenet Ricardus Malumbra *consil. 71. incipit satis videre, supra relatus inter consilia Federici de Senis, quem referens sequitur Cardin. Tuschus, ubi supra, d. tomo 1. litera A, conclus. 359. num. 21.* Et hinc est, quòd cum ordinarii juris sit, ut possessorium prius debeat terminari, quàm petitorium, juxta text. in *l. ordinarii, Cod. de rei vindica. l. incerti, Cod. de interdici. l. si de vi, ff. de judiciis, l. fin. C. quorum bonorum, maxime ubi ageretur actio-*

ne spolia, quæ ut prius cognoscatur, privilegiata est, *cap. super spoliatione, de ordine cognitio. §. 3. q. 1. §. q. 2. per totam, si talis ordo, cum sit de justitia, si perventatur, & pars excipiat audiri debet, Marquesia. de commissio. 2. p. c. 12. n. 51.* post alios per eum citatos.

Similiter si duæ essent quæstiones, & causæ, quarum una esset major, vel alteri præjudicialis, ut dici consuevit de quæstione criminali, & civili, quoniam quæstio criminaliter mota ratione majoritatis, prius quàm civilis cognosci, & determinari debet, ut *l. fin. Cod. de ordine judiciorum, aut foret quæstio libertatis, seu natalium, & quæstio hereditatis, nam illa, quæ alteram perimit, prius terminari debet, cum ex illius decisione altera multoties decidatur, ut in cap. tuam, de ordine cognitionis, c. lator, qui filii sunt legitimi, l. unica cum ibi notatis, Cod. quando civilis, aut crimina. præjudicio. l. 1. per totum Cod. de ordine cognitio. quod omne ponit, & adducit Bald. in *l. 1. n. 2. Cod. qui accusare non poss. Aymon. consil. 79. incipit, quædam Catharina, col. 3. versiculo, 3. reditur nulla, Ancharanus consil. 62. incipit duplicem, per totum.* Idem etiam foret quando aliquis non possessor, 174 coheres, vel Dominus, aut consocius negaretur ab alio, prius enim petitione hereditatis, reà vindicatione, seu actione pro socio contra possessorem, quàm divisorio iudicio agere oportet, text. est in *l. si familie ericiscenda. l. fundi quem, ff. de exceptionibus, adducunt communiter gl. & Doctores in l. si mancipium, ff. de evictionibus. Alexan. consil. 95. visis accuratè, col. penult. versiculo ergo est, lib. 1. Et similiter si creditor veller agere contra fidejussorem, non excusso principali debitore, quia ordo est, ut prius agat contra principalem, si præsens est, *authentica præsentie, Cod. de fidejussoribus, pro ut etiam prius mandatores, & fidejussores, excutiendi sunt priusquam ad tertios possessores pignorum deveniatur, authentica sed hodie, Cod. de actionibus, & obligatio. Alexand. consil. 137. in causa, column. 3. in princ. lib. 2.* In omnibus igitur ac similibus, de quibus per §. præjudiciales, & ibi late Ang. & ceteri, *Inst. de actio. à præposteratione, & intricatione, appellationi interpositæ minime deneganda est delatio absque reatu violentiæ, ut tenet Ricardus de Malumb. & Tuschus ubi proximè, & ex his quæ late tradit Vantius de nullitate sentent. ex defectu processus, n. 42. cum sequentibus, & supra, & n. 49.* de cuius materia, & quando ab intricatione processus licita sit appellatio, late diximus infra, *hac secunda p. cap. fin. & latius 4. part. c. 13. per totum.***

Ab interlocutoria lata super comparitione literarum faciendâ, vel non faciendâ, licitam esse appellationem, quia ex ea resultat, vel non resultat probatio, unde concernit articulum probationis amittendâ, vel negando; refert, & sequitur Ruginel. *tract. de appell. cap. 3. n. 185. in fin. fol. 84. Scacia eodem tract. quest. 17. limit. 47. memb. 1. n. 142.* & isthæc doctrina fraternizat cum illam, quam subscripsimus *n. 171.*

Quando autem orta est discordia, inter duos iudices, ordinarios, vel delegatos, superiorque, vel arbitri electi super ista discordia pronuntiant, quis eorum si competens, ab hac pronuntiatione partes non posse appellare. Angel. in *l. 2. num. 8. versiculo, & an ab hac, ff. si quis in jus vocatus, Paul. Anton. de Bene singulari 13. à sententia, Scacia de appellat. qu. 17. limit. 6. memb. 7. n. 66.* & alii, quos refert, & sequitur Ruginel. *tractatu de appellat. §. 2. cap. 3. num. 188.* qua doctrina limitatur illa supraposita, *n. 38. & sequentibus; aliud tamen in arbitris super recusatatione declarantibus, de quo supra, num. 91.*

Similiter ab interlocutoria, quæ quis admittit ad cessationem bonorum in casibus, quibus quis redditur indignus bonorum cessatione (qui plures sunt) appellari licite potest, quia pars gravatur, & habet vim diffinitivæ, Ruginel. *tractatu de appellat. §. 2. cap. 3. nu. 183. & §. 6. gloss. 7. cup. 244. casu 40. Parilius consil. 80.*

in hac causa, & controversa, num. 49. lib. 1. Marques. de commissio. 1. p. in commissione dilatat. mor. cap. 2. num. 42. fol. 142. in fin. Scac. ubi proximè, n. 197. & sequenti.

180 Non minus deferendum est appellationi interpositæ è mere interlocutoria revocatoria alterius, à qua provocavit gravatus, nam si primus iudex noluit deferre appellationi ab interlocutoria per eum lata emissæ, cum putâ, non sit de his, quæ hucusque diximus, quibus jure deferri debet, & processit in causa, usque ad diffinitivam inclusivè, altera autem pars gravata suam appellacionem rejectam & refugatam interm prosequens, obvineat alteram revocatoriam, prima interlocutoria, hoc casu redditur ratio nulla, omneque gestum per inferiorem: quodd si diffinitiva sententia est lata in favorem appellari, poterit appellare ab interlocutoria revocatoria lata per superiorem in favorem appellantis, cum ex ea perdat primam sententiam obtentam in causa principali, ita eleganter tenet Ancharan. *consil. 372. num. & sequenti.* quem referens sequitur Cardinalis Tuschus *1. tomo conclus. 356. num. 18.* cui si iudex Ecclesiasticus non detulerit, vim maximam committit, & quid quando ipse iudex inferior revocat superioris interlocutoriam, & quando à revocatione liceat appellari, diximus multa supra, *c. 5. & etiam c. 4. in prima parte.*

181 Supradictis adjunges præceptum, si ve mandatum executorium, virtute sententiæ, vel aliquid instrumenti quarentigati esse sententiam interlocutoriam, habentem tamen vim diffinitivæ, ita tenet Bart. & Bald. in *l. ab executione, col. 1. cum sequentibus, Cod. quorum appell. non recipi. & in l. actori, colum. 2. de rebus creditis, Alexand. in l. colum. 3. ff. de verborum obligat. Jacob. in l. 1. in fin. in 2. lectura, de jurisdictione omnium iudicium, Barba. in rubrica, ff. de re judica. col. 11. Angel. num. 115. inquiramus, Cardin. consil. 72. in causa in 7. volum. Socin. consil. 63. in causa, col. fin. 4. volum. Guido Papæ conf. 47. circa diffinitionem, consil. 49. pro declaratione, in 3. dubio, consil. 83. non potest Dominus, num. 4. & consil. 11. ex actis, col. penult. consil. 178. n. 4. & consil. 197. si litera, Aretinus consil. 20. in questione, colum. 2. & Felin. in cap. quod consultationem, coll. 9. n. 3. de re jud. licet Guido in suis quæstionibus, quest. 12. præcipuum, quest. 220. locum tenens, & quest. 74. an iudex, in fin. teneat contrarium, videlicet esse mere interlocutoriam. Ang. consil. 114. quidem perit. Aretij. consil. 75. diligenter, colum. 2. & alii, sed priorrem partem, & opinionem, ut veriorrem tenet, & sequitur Rebuffus in præfatione, *l. quod iussit, num. 56. ff. de re jud. sed ab ista interlocutoria admittitur appellatio quoad utrumque effectum, tradunt Doctores in d. l. ab executione, Cod. quorum appellat. non rec. & nos alibi dicemus, 4. part. c. 1. à n. 9. & post hæc late examinat Scacia, de appell. quest. 17. limit. 47. membr. 1. à n. 191.**

182 Verum tamen est, à decreto executorialium expediendarum sententiæ translata in rem iudicam, rationabilis appellatio interposita expeditionem suspendit, breviter tamen contradictio examinanda est, ita observat Rota in *noviss part. 3. lib. 3. decis. 228. num. 5.* Cardin. Tuschus in *d. 1. tomo, consil. 359. n. 49.* & ita practicitur in hoc Regio Senatu, & etiam Vallisoleri à Cancellaria, de quo vide infra, *4. p. cap. 1. per totum.*

Supradictis addendum est, scientia, quæ quis multatur, quæ licet sit interlocutoria, ut probat Bald. in *l. 2. §. hoc autem iudicium, ff. si quis dicenti non obtemperaverit, juncta clem. appellanti, de appell. & ibi Alex. §. fin. colum. 1. tamen habet vim diffinitivæ, quia definit negotium ipsum inobedienciæ, propter quam irrogatur, nec subest aliquid principale, quod expectet post se juxta notata per glossam in *clem. fin. de appell. B. in l. Titia ff. de accusatio. & l. si cum exceptione, §. hæc autem actio, ff. quod metus causa, & per Doctores in rubrica de re jud. late Antonius de Butrio consil. 6. sententia lata, & Bald. in *l. 1. Cod. quando provocare non est necess. Innoc.***

*in cap. cum cessante, de appellatior. quoniam, ex quo hæc talis multat sententia continet aliquid dari, vel fieri, habet vim diffinitivæ, quæ revocari non potest, juxta Doctores allegatos, & est communis conclusio, quam superius retulimus, & tenet Abb. in cap. cum cessante, colum. 2. in fin. & ibi etiam Philip. Franc. in 4. colum. versi, sed tamen limita. de appell. Bartol. in d. l. Titia, in fin. & hanc esse interlocutoriam vim diffinitivæ habentem tenet etiam expressè Maranta de ordine cognitio. sexta part. 2. prima de sententia, n. 32. cum seqq. fol. 515. quem vide; tenet etiam Marcus Ant. Natta consil. 92. per totum, & Maran. ibi, respondet ad difficultatem, videlicet, hanc posse revocari, quia dicit non procedere ex capite interlocutoria, sed ex ipsius natura quia irrogatur secundum divitias, seu paupertatem contumacis, imò nec revocatur, sed remittitur ob paupertatem, ut ex *l. illicitas, §. fin. ff. d. officio præsidis, imò regulatur secundum diffinitivam, ut probat Natta ibi circa hunc articulum vide multa per Fraciniacum qu. 101. amp. à n. 16.* ubi late, quod licet à multatæ impositione, & ejus excessu appellare.*

Appellationi autem interpositæ à sententia lata super desertione, licet sit interlocutoria (ex his quæ allegat Gregorius Lopez in *l. 2. titulo 22. part. 3. gloss. 1. deferendum est, post princ.* habet tamen vim diffinitivæ, *gl. in clem. vel de appell. in verbo repull. & Bologni. in secundis interpretationibus, eam notat Bald. etiam in authentica si quis litigantium, col. ult. & in l. 2. quest. 14. C. de Episcopali aud. & in l. ante sententia tempus, in fin. Cod. quor. app. non recip. & in Margarita. verbo sententia, q. 53. & consil. 344. super eodem in primo volumine, ubi dicit eam esse interlocutoriam, haberet tamen vim diffinitivæ, natura, ratione, & effectu. Feder. in consil. 198. casus, fin. Guido. consil. 38. nedum inferiores, n. 8. & consil. 69. pro declaratione. & consil. 77. & 124. & col. 2. circa, & consil. 154. de anno Domini, & consil. 146. egregius, colum. 2. Oldradus consil. 106. quod litera executoria. Cornus consil. 14. in hac consultatione, & consil. 262. pro evidentiâ, litera G, in 4. vol. Barbat. consil. 31. bene, in 3. volum. Aret. consil. 166. Mateli. nota. 39. nota. quod ab interlocutoria, Lanfran. in repetit. cap. quoniam, in vers. interlocutiones, consil. 29. in magna impressione de probatione. Nicol. in repetit. in verbo, sententia, quest. 11. Domini de Rota decis. 86. si à pronuntiatione, & decis. 27. fuit dubitatum, in novis. & decis. 125. in antiqu. & 455. decis. 191. in antiquis, Egidius de Bellamora decis. 103. Aufrerius in suis decisionibus, q. 363. item, & c. an sententia. Guido Papæ in suis decisionibus, quest. 11. utrum sententia, & quest. 220. locum tenens, & singulari 13. sententia super desertione, quo in loco illud allerit, sententiam latam super desertione non esse per interlocutoriam, quia expectat aliam sententiam diffinitivam, post se non esse etiam purè diffinitivam, quia non est lata super negotio principali (cui per eam non imponitur finis) sed super processu, Henr. Boërius in *in singul. incipit appellat. quest. 15.* Bonifac. Vitalinus in *clem. appellanti, nu. 71. de appellat.* quia aliàs super una re duæ possent ferri sententiæ, quod esset absurdum, *l. 3. C. quando prov. non est neces. l. nam & postea, §. si damnetur, ff. de iurejur. Felin. in rubrica, de re jud. colum. 3.* ubi multa vide, quam doctrinam potest limitare, quando talis sententia pronuntiat super desertione appellationis à diffinitiva, quia tunc diffinitiva esset, ut ex aliis multis notat Rebuff. in d. præfatione, *nu. 52.* & an, & quando liceat appellare, vide Scaciam de appellat. quest. 17. limit. 47. memb. 1. à n. 185. & nos diximus late infra, *l. 3. c. 18.**

Idem etiam judicandum est de sententia interlocutoria (quam sic vocat Gregorius Lopez in *l. 2. gloss. 4. titulo 22. part. 3.*) quæ declaratur instantiam esse peremptam, quoniam hæc vim diffinitivæ habet ex eadem ratione, quæ in superiori casu, tenet Bald. in *l. fin. Cod. si tutor, vel curator, Imola in l. si finitur, §. non autem,*